

Oslo 5. desember 2014

Høring – Forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester

UNICEF er verdens største hjelpeorganisasjon for barn, og jobber med å sikre barns rettigheter både i Norge og globalt.

UNICEF Norge vil innledningsvis understreke at vi mener det er svært positivt at departementet ønsker å endre barnevernloven for å styrke barnevernets adgang til å pålegge hjelpetiltak. Dette er i tråd med anbefalingene fra FNs barnekomité i deres avsluttende merknader fra januar 2010¹, hvor barnekomiteen nettopp trakk frem at det var bekymringsfullt at barnevernet måtte ha samtykke fra foreldrene før de kunne hjelpe barn dersom det ikke var snakk om omsorgsovertakelse.

Dagens ordning har medført at barnas situasjon isolert sett ikke har utløst tiltak fra barnevernet dersom ikke foreldrene har samtykket til dette. Dette har etter vår vurdering bidra til å svekke hensynet til barnets beste i saker hvor det foreligger behov for hjelp. Barnevernet har manglet mulighet til å sette inn tiltak dersom ikke foreldrene har samtykket til hjelp og vilkårene for omsorgsovertakelse er innfridd. Dette kan ha medført at tiltak ikke har kommet i gang så raskt som ønskelig, sett fra barnas ståsted.

UNICEF Norge er glad for at departementet nå ønsker å sikre at barnevernloven gir barnevernet større adgang til å kunne pålegge hjelpetiltak, for å yte nødvendig bistand til barn som har behov for det. Dette vil etter vår vurdering bidra til å gi barn i Norge de samme rettighetene som følger av FNs barnekonvensjon.

Når det gjelder departementets konkrete forslag til endring av barnevernloven støtter UNICEF Norge forslaget til endring av barnevernloven § 4-4 tredje ledd.

UNICEF Norge mener at de tre foreslåtte typene hjelpetiltak vil bidra til å sikre barn tilstrekkelig omsorg og hindre at omsorgsovertakelse blir nødvendig. Dette er etter vår vurdering også i samsvar med FNs retninglinjer for alternativ omsorg² som ble vedtatt av FNs generalforsamling 24. februar 2010.

Som departementet også nevner i høringsnotatet er det de siste årene kommet flere anbefalinger om at det er behov for å styrke barnevernets adgang til å pålegge hjelpetiltak. Vi støtter departementets vurdering om at dette vil kunne bidra til at flere barn får rett hjelp til rett tid.

1

[http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRC/C/NOR/CO/4&Lang=](http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRC/C/NOR/CO/4&Lang=En)

[En](#)

² [http://www.unicef.org/protection/alternative_care_Guidelines-English\(2\).pdf](http://www.unicef.org/protection/alternative_care_Guidelines-English(2).pdf)

UNICEF Norge har selv registrert at barnevernet ikke har hatt mulighet til å hjelpe barn som lever i familier hvor det utøves vold, fordi foreldrene har motsatt seg denne hjelpen. Konkrete eksempler på dette finner vi i kommunerevisjonen i Oslo kommunes rapport nr 04/2013³. I en gjennomgang av meldingene fra kriesenteret i Oslo til barnevernstjenesten i 2011 fremgår det at 14 av totalt 41 henlagte saker er begrunnet i manglende samtykke til tiltak fra foreldrene. Av i alt 74 meldinger fra kriesentret i Oslo til barneverntjenesten ble altså 14 henlagt grunnet manglende samtykke. Dette er etter vår vurdering en alvorlig rettssikkerhetsutfordring for mange barn, og et åpenbart brudd på barnekonvensjonens regler om barns rett til beskyttelse og omsorg. Dette illustrerer behovet for å sikre barn en bedre tilgang på nødvendig hjelp.

Samtidig vil UNICEF Norge understreke at departementet må sikre at barneverntjenesten har tilstrekkelig kapasitet til å føge opp alle bekymringsmeldinger på en forsvarlig måte. Vi har de senere årene sett flere eksempler på at barneverntjenesten ikke har gjort nødvendige undersøkelser av meldinger om eksempelvis vold og overgrep mot barn. UNICEF Norge vil understreke behovet for at departementet også følger opp blant annet Riksrevisjonens undersøkelse om det kommunale barnevernet og bruken av statlige virkemidler, Dokument 3:15 (2011-2012).

Dersom departementet har spørsmål eller kommentarer kan disse rettes til juridisk rådgiver Ivar Stokkereit på e-post: ivar.stokkereit@unicef.no

Med vennlig hilsen

Bernt Apeland (sign)
Generalsekretær

Ivar Stokkereit
Juridisk rådgiver